

Tisková zpráva

Názor na ochranu životního prostředí na úrovni domácností – červen 2025

- ⊗ Více než polovina českých domácností se věnuje „vždy“ nebo „často“ následujícím aktivitám: třídění běžného odpadu (95 %), třídění nebezpečného odpadu (88 %), šetření energiemi a vodou (77 %) a nákup potravin lokálního původu (58 %).
- ⊗ V průměru uvádějí vyšší frekvenci chování přispívajícího k ochraně životního prostředí starší respondenti (ve věku 40 a více let) ve srovnání s mladšími respondenty (ve věku 15–39 let) a také respondenti, kteří mají vyšší dosažené vzdělání.
- ⊗ Více než čtyři pětiny (82 %) dotazovaných souhlasí s tím, že je dobré dělat něco pro životní prostředí, i když je za tím účelem potřeba vynaložit peníze a čas. Naopak s tvrzením, že nemá cenu cokoli dělat pro životní prostředí, když nic nebudou dělat ani ostatní, nesouhlasí dvě třetiny (67 %) respondentů.
- ⊗ Výsledky šetření naznačují, že v průměru vykazují ženy větší souhlas s proenvironmentálními výroky oproti mužům.
- ⊗ Z důvodu změny metodologie výzkumů CVVM nejsou výsledky prezentovaného šetření přímo srovnatelné s výsledky předchozích šetření. Více informací o nové metodologii lze najít v [této tiskové zprávě](#).

Zpracoval:

Matyáš Marek

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.

Tel.: 210 310 583; e-mail: matyas.marek@soc.cas.cz

V rámci šetření z června 2025 se Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR dotazovalo na pravděpodobnostním Panelu Naše společnost na postoje české společnosti vůči životnímu prostředí. Respondenti byli dotazováni na to, jak často ve svých domácnostech vykonávají vybrané typy proenvironmentálního chování (tedy chování, které přispívá k udržování zdravého životního prostředí). Ve stejné vlně šetření byl také dotazován názor respondentů na vybrané výroky, jež se týkají ochrany životního prostředí.

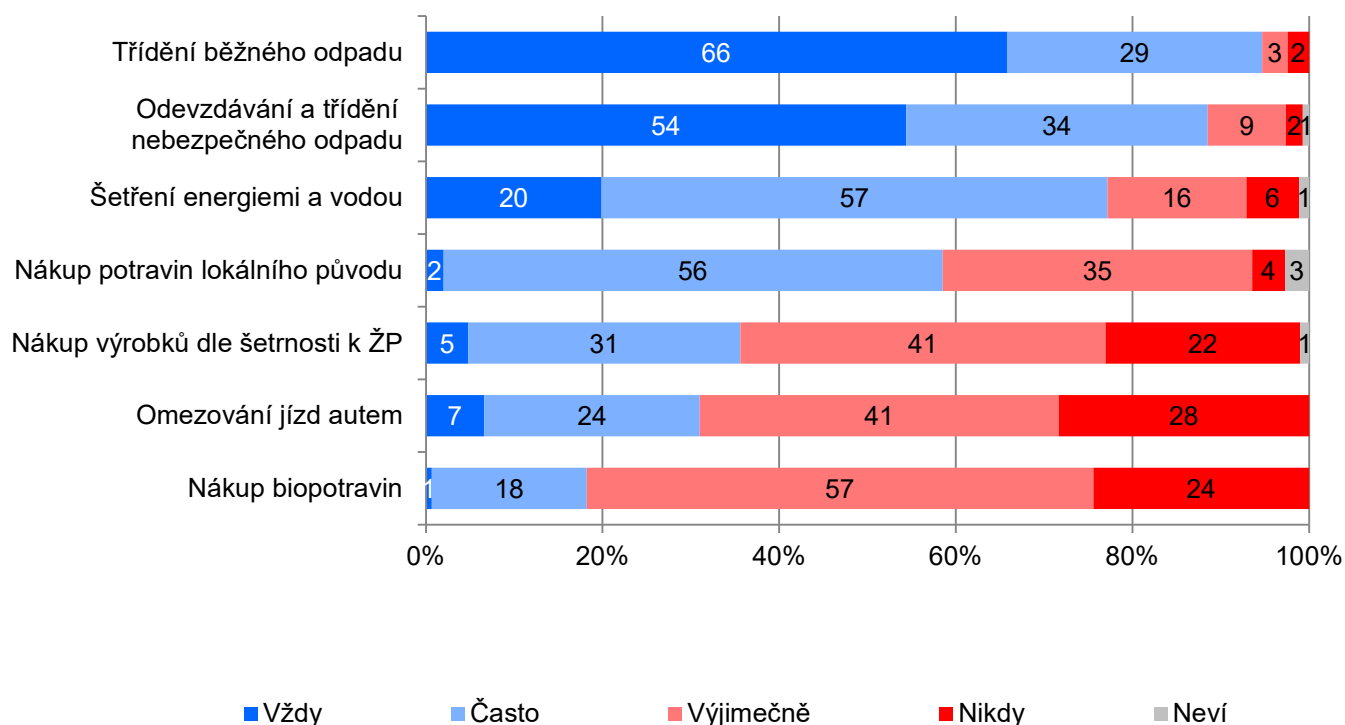
Graf 1 ukazuje, jak často v očích respondentů jejich domácnosti vykonávají vybrané proenvironmentální činnosti. Z šetření vyplynulo, že se alespoň polovina domácností v České republice věnuje buď „vždy“ anebo alespoň „často“ čtyřem aktivitám: třídění běžného odpadu, třídění nebezpečného odpadu, šetření energiemi a vodou a nákupu potravin lokálního původu. Menší část domácností se poté věnuje nákupu výrobků šetrných k životnímu prostředí, omezování jízdy autem a nákupu biopotravin.

Nejčastěji se věnují domácnosti v České republice třídění běžného odpadu – tomuto typu chování se „vždy“ věnují dvě třetiny (66 %) českých domácností, alespoň „občas“ se poté třídění běžného odpadu věnují téměř všechny české domácnosti (95 %). Jako druhé nejčastější proenvironmentální chování uvádějí české domácnosti odevzdávání a třídění nebezpečného odpadu – více než polovina (54 %) domácností se tomuto chování věnuje „vždy“, alespoň „občas“ se poté jedná o 88 % domácností.

Třetím nejčastěji vykazovaným proenvironmentálním chováním je šetření energiemi a vodou. Pětina (20 %) domácností se tomuto chování věnuje „vždy“, více než tři čtvrtiny (77 %) alespoň „občas“. Poslední z častějších aktivit je nákup lokálních potravin, který podniká alespoň „občas“ více než polovina dotazovaných domácností (58 %).

Mezi méně časté typy zkoumaného chování se řadí nákup výrobků šetrných k životnímu prostředí, kterému se věnuje alespoň „občas“ přibližně třetina českých domácností (36 %) a omezování jízdy autem, kterému se věnuje méně než třetina dotázaných (31 %). Vůbec nejméně frekventovaným chováním je nákup biopotravin – pouze každá pátá domácnost (19 %) nakupuje tento typ potravin častěji než „výjimečně“.

Graf 1: Frekvence proenvironmentálního chování (%)¹

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2506, 16. 6. – 30. 6. 2025, 1 081 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Pozn.: Položky jsou řazeny sestupně podle dosažené hodnoty součtu možností „vždy“ a „často“.

Pro podrobnější porozumění rozdílům mezi jednotlivými domácnostmi porovnává Tabulka 1 frekvenci jednotlivých typů proenvironmentálního chování v obcích o různých počtech obyvatel. V této tabulce jsou zobrazeny procentuální podíly respondentů, kteří v rámci obce dané velikosti uvedli, že vybraná chování vykazují „vždy“ nebo „často“. Uvedené procento tedy naznačuje, které domácnosti častěji vykazují proenvironmentální chování.

Statisticky významné rozdíly mezi domácnostmi z různě velkých obcí se objevují hned u několika typů proenvironmentálního chování. Při porovnání nákupu výrobků šetrných k životnímu prostředí vykazují v průměru statisticky významně vyšší frekvenci nákupu obce o velikosti 2 000 – 19 999 obyvatel ve srovnání s nejmenšími obcemi (do 1 999 obyvatel). V otázce omezování jízdy autem vykazují malé obce s počtem obyvatel do 1 999 statisticky významně nižší frekvenci při porovnání s obcemi, které mají nad 5 000 obyvatel (s výjimkou obcí s počtem obyvatel 50 000 – 199 999, které vykazují obdobnou frekvenci omezování jízdy autem jako obce do 1 999 obyvatel).

U ostatních typů proenvironmentálního chování jsou z tabulky patrné mírné odlišnosti ve vykazovaných frekvencích (například biopotraviny mírně častěji nakupují domácnosti z velkých měst, a naopak menší města spíše nakupují lokální potraviny), nejedná se ovšem o statisticky významné rozdíly.

¹ Znění otázky: „Pokud jde o Vaši domácnost... a) Odevzdáváte, třídíte nebezpečný odpad, b) Třídíte běžný odpad, c) Nakupujete biopotraviny, d) Nakupujete potraviny lokálního původu, e) Řídíte se při nákupu výrobků (např. pracích prášků) tím, zda jsou šetrné k životnímu prostředí, f) Omezujete jízdy autem z důvodů ochrany životního prostředí, g) šetříte energiemi a vodou z důvodů ochrany životního prostředí.“ Možnosti odpovědí: vždy, často, výjimečně, nikdy.

Tabulka 1: Frekvence proenvironmentálního chování v obcích podle počtu obyvatel – podíly součtu odpovědí „vždy“ a „často“ (v %).

	Do 1 999	2 000 – 4 999	5 000 – 19 999	20 000 – 49 999	50 000 – 199 999	Nad 200 000
Třídění běžného odpadu	97	98	96	89	93	92
Odevzdávání a třídění nebezpečného odpadu	91	89	92	81	87	86
Šetření energiemi a vodou	74	82	80	79	80	73
Nákup potravin lokálního původu	60	63	57	68	56	52
Nákup výrobků dle šetrnosti k ŽP	27	38	38	33	42	42
Omezování jízd autem	21	27	38	35	28	41
Nákup biopotravin	18	14	18	14	23	22

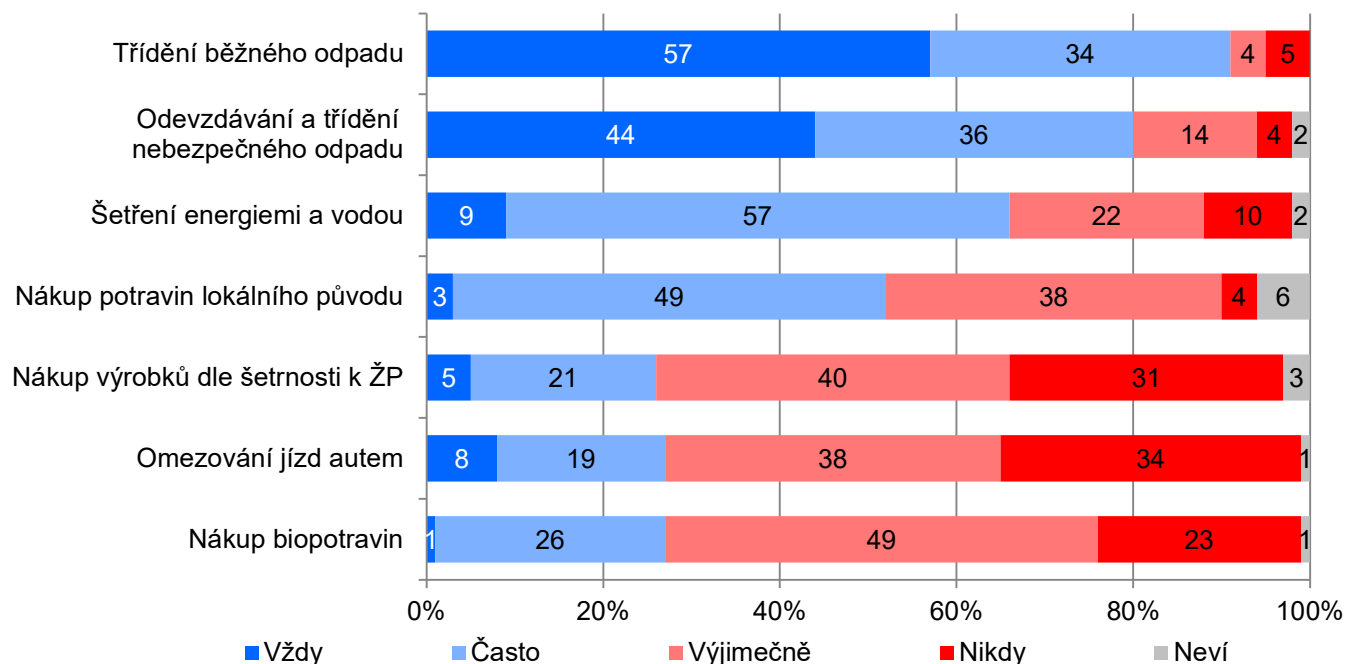
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2506, 16. 6. – 30. 6. 2025, 1 081 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Další rozdíly mezi jednotlivými skupinami poskytují Grafy 2 a 3. Analýza odhalila rozdíly mezi věkovými kategoriemi 15–39 let a 40 a více let. Při porovnání průměrů vykazují téměř vždy vyšší frekvenci proenvironmentálního chování starší respondenti (40 a více let) při porovnání s mladšími (15–39 let).

Tyto dva poznatky jsou platné napříč všemi typy proenvironmentálního chování, s výjimkou nákupu biopotravin, kde se častěji angažují mladší lidé ve srovnání se staršími (viz Graf 2 a Graf 3). Více než čtvrtina (27 %) lidí ve věku 15–39 let uvedla, že nakupují tento typ potravin „vždy“ nebo „často“ zatímco pro starší věkovou kategorii (40 a více let) se jednalo pouze 14 % respondentů. Největší rozdíl ve frekvenci odpovědí „vždy“ a „často“ se objevil u šetření energiemi a vodou. Zatímco u respondentů ve věku 40 a více let uvádí více než čtyři pětiny (82 %), že jejich domácnost šetří energiemi a vodou, u mladší věkové kategorie se jedná o dvě třetiny (66 %) dotázaných.

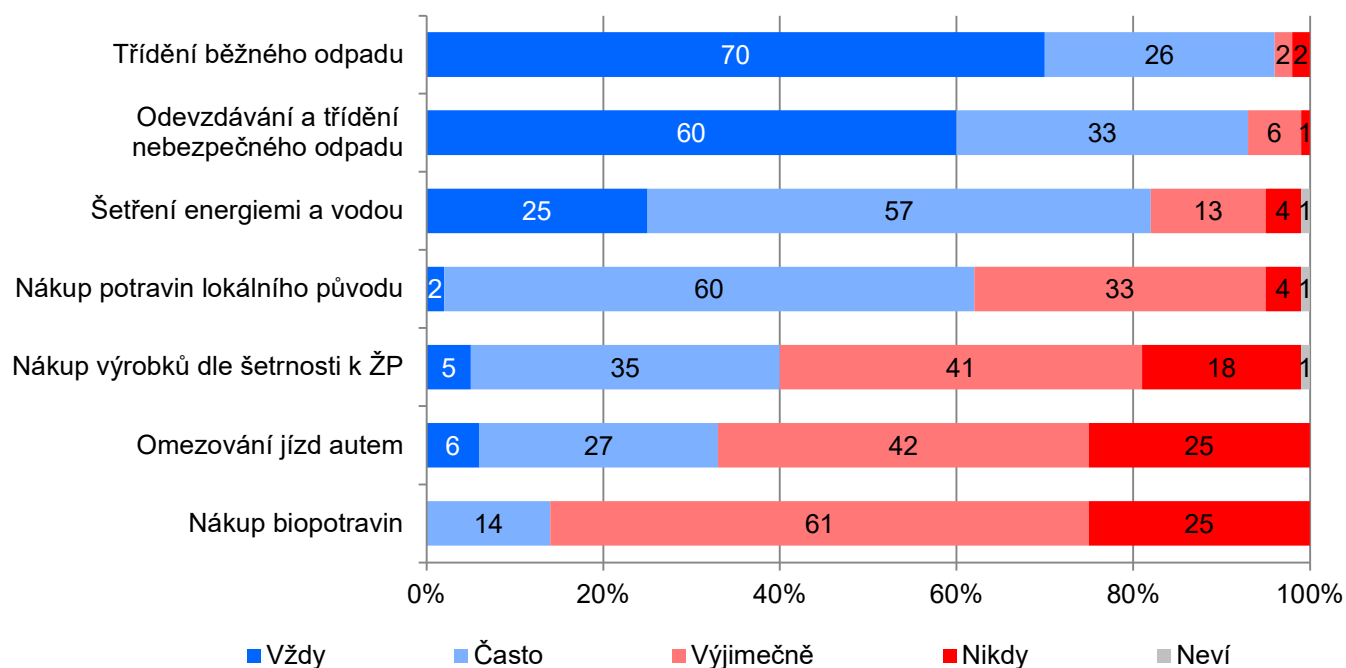
Zároveň data naznačují, že se frekvence chování zvyšuje nejen u starších respondentů, ale také u respondentů s vyšším dosaženým vzděláním. Při analýze průměrné frekvence proenvironmentálního chování se statisticky významně častěji angažovali respondenti s vysokoškolským vzděláním při porovnání s respondenty se středoškolským nebo základním vzděláním.

Graf 2: Frekvence proenvironmentálního chování pro respondenty ve věku 15–39 let (v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2506, 16. 6. – 30. 6. 2025, 1 081 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Graf 3: Frekvence proenvironmentálního chování pro respondenty ve věku 40 a více let (v %)

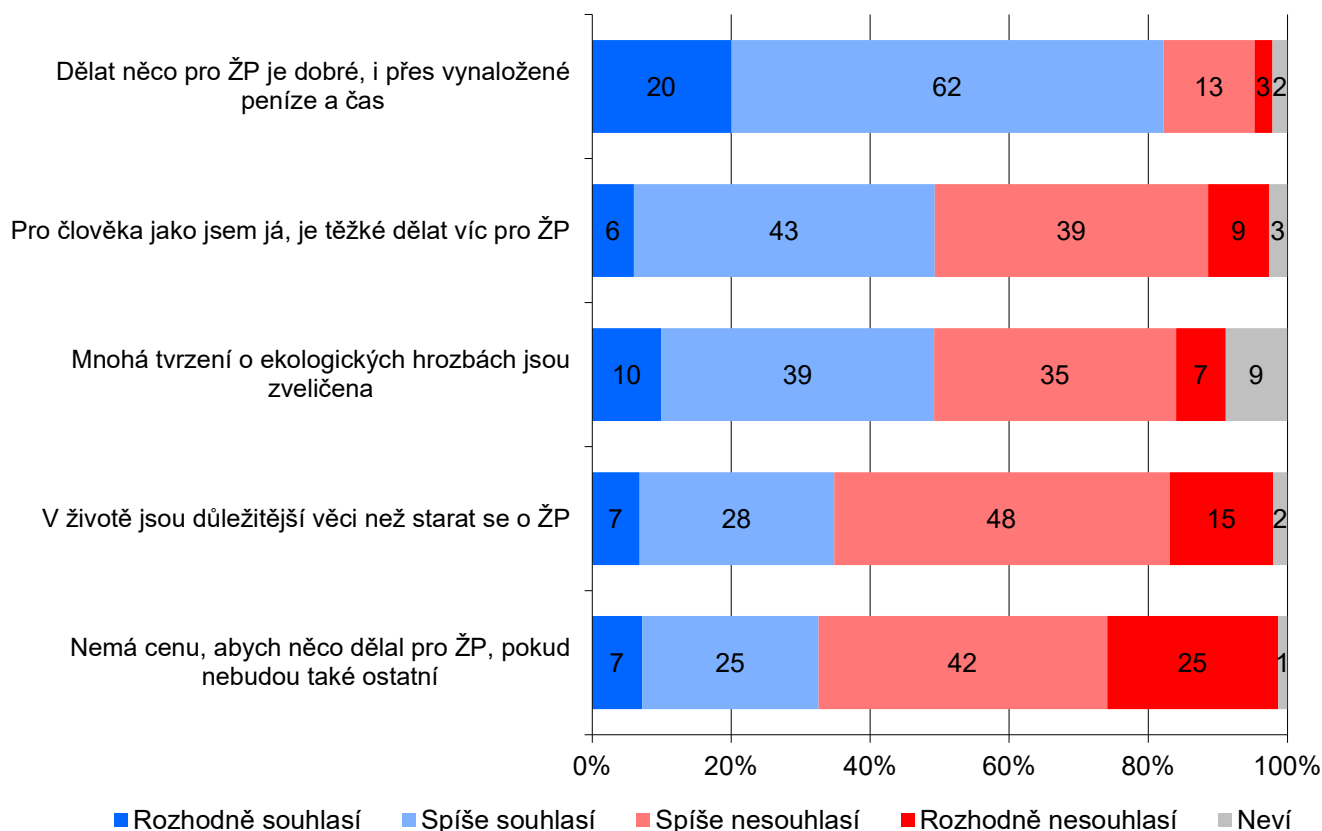
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2506, 16. 6. – 30. 6. 2025, 1 081 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Součástí červnové vlny šetření bylo dále dotazování českých domácností na vybrané výroky ohledně ochrany životního prostředí. Respondenti vyjadřovali svůj souhlas vůči výroky zobrazeným v Grafu 4. Výroky byly z praktických důvodů zkráceny, jejich plné znění je uvedeno v poznámce pod čarou.

Výsledky šetření ukazují, že více než čtyři pětiny (82 %) respondentů „rozhodně“ nebo „spíše“ souhlasí, že je dobré dělat něco pro životní prostředí, i když je za tím účelem nutné vynaložit peníze a čas. Jedná se tak o výrok, se kterým souhlasí největší část českých respondentů. Téměř polovina (49 %) dotázaných si myslí, že je pro ně osobně náročné dělat víc pro životní prostředí. Shodné procento (49 %) české populace poté souhlasí s výrokem, že jsou mnohá tvrzení o ekologických hrozbách zveličována, přičemž téměř desetina (9 %) respondentů uvádí u této otázky možnost „nevím“.

U interpretace posledních dvou tvrzení je potřeba počítat s tím, že jsou položena s opačnou polaritou otázky. To znamená, že lidé, kteří se chovají více proenvironmentálně budou s těmito tvrzeními spíše nesouhlasit. S tím, že v životě existují důležitější věci, než je ochrana životního prostředí, nesouhlasí téměř dvě třetiny (63 %) dotazovaných, 67 % respondentů nesouhlasí s tím, že nemá cenu cokoliv dělat pro životní prostředí, když se o to nebudou snažit ostatní.

Graf 4: Souhlas s výroky ohledně životního prostředí (%)²

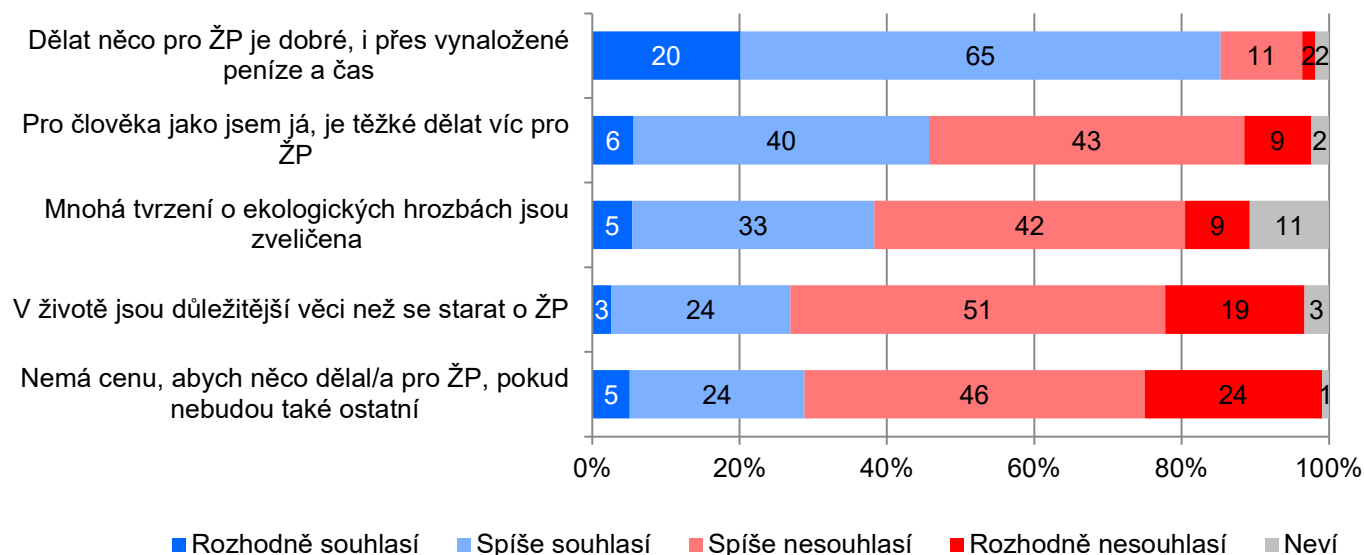
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2506, 16. 6. – 30. 6. 2025, 1 081 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Pozn.: Položky jsou řazeny sestupně podle dosažené hodnoty součtu možností „vždy“ a „často“.

² Znění otázky: „Do jaké míry souhlasíte, či nesouhlasíte s těmito výroky? a) Pro člověka jako jsem já, je vlastně dost těžké dělat něco víc pro životní prostředí, b) Dělat něco pro životní prostředí je dobré, i když to stojí více peněz nebo to zabírá více času, c) V životě jsou důležitější věci, než se starat o životní prostředí, d) Nemá cenu, abych něco dělal pro životní prostředí, pokud to nebudou dělat také ostatní lidé, e) Mnohá tvrzení o ekologických hrozbách jsou zveličena.“ Možnosti odpovědí: Rozhodně souhlasím, Spíše souhlasím, Spíše nesouhlasím, Rozhodně nesouhlasím, Nevím.

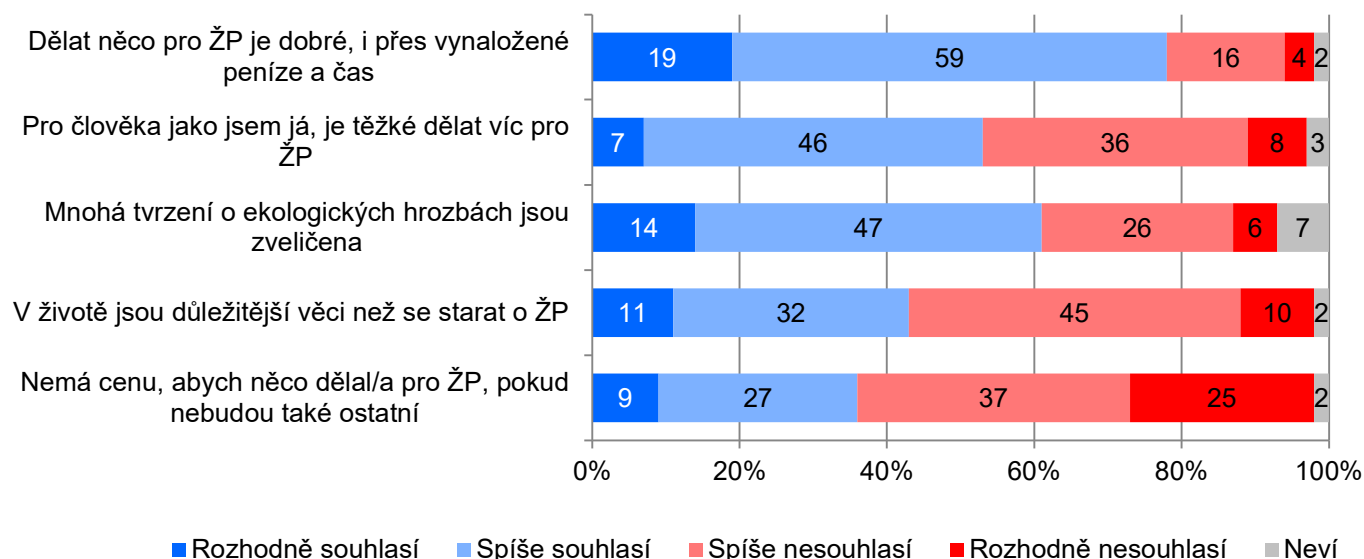
Rozdíly v postojích vůči jednotlivým výroky jsou patrné i při porovnání mezi muži a ženami. Výsledky analýzy ukazují, že se u téměř všech výroků objevují statisticky významné rozdíly v postojích Čechů a Češek. Statisticky významné rozdíly se neobjevily pouze u výroku, že nemá cenu dělat něco pro životní prostředí, pokud nebudou dělat nic ani ostatní (více viz Graf 5 a Graf 6).

Graf 5: Souhlas žen s výroky ohledně životního prostředí (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2506, 16. 6. – 30. 6. 2025, 1 081 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Graf 6: Souhlas mužů s výroky ohledně životního prostředí (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2506, 16. 6. – 30. 6. 2025, 1 081 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

S tím, že je dobré něco dělat pro životní prostředí i přes vynaložený čas a peníze souhlasí ve větší míře ženy – s výrokem „rozhodně“ nebo „spíše“ souhlasí 85 % žen a 78 % mužů. Pro ostatní výroky vykazují ženy větší míru nesouhlasu než muži. Konkrétně s výrokem, že je pro člověka, jako jsou oni, těžké dělat něco více pro životní prostředí, nesouhlasí 52 % žen a 44 % mužů, s výrokem, že jsou v životě důležitější věci, než se starat o životní prostředí nesouhlasí 70 % žen a 55 % mužů a s výrokem, že jsou mnohá tvrzení o ekologických hrozbách zveličena, nesouhlasí 51 % žen a 32 % mužů. V neposlední řadě s výrokem, že nemá cenu se snažit, když se nebudou snažit ostatní, nesouhlasí 70 % žen a 62 % mužů. Data tedy naznačují, že ženy v průměru vykazují častější souhlas s proenvironmentálními výroky při porovnání s mužskými respondenty.

Podrobnější porovnání postojů respondentů podle věkového (Tabulka 3) a vzdělanostního (Tabulka 4) zařazení je uvedeno níže. Starší respondenti a také lidé se základním nebo středoškolským vzděláním se častěji shodovali, že je pro ně obtížné přispívat ze svého pohledu k ochraně životního prostředí, když častěji souhlasili s prvním výrokem „Pro člověka jako jsem já, je těžké dělat více pro životní prostředí“. Více než polovina (54 %) respondentů ve věku 40 a více let s tímto výrokem souhlasí oproti 40 % mladších respondentů. Z řad vysokoškolsky vzdělaných Čechů souhlasí přibližně třetina dotázaných (36 %), pro středoškolsky (s maturitou) vzdělané se jedná o téměř polovinu (48 %) a pro absolventy základní a středoškolské nematuritní školy se jedná o více než polovinu (57 %).

Tabulka 3: Souhlas s výroky ohledně životního prostředí podle věku respondenta – podíly součtu odpovědí „Rozhodně souhlasím“ a „Spíše souhlasím“ (v %).

	15–39 let	40 a více
Pro člověka jako jsem já, je těžké dělat víc pro ŽP	40	54
Dělat něco pro ŽP je dobré, i přes vynaložené peníze a čas	77	84
V životě jsou důležitější věci než starat se o ŽP	42	31
Nemá cenu, abych něco dělal pro ŽP, pokud nebudou také ostatní	37	31
Mnohá tvrzení o ekologických hrozbách jsou zveličena	38	55

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2506, 16. 6. – 30. 6. 2025, 1 081 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Tabulka 4: Souhlas s výroky ohledně životního prostředí podle vzdělání respondenta – podíly součtu odpovědí „Rozhodně souhlasím“ a „Spíše souhlasím“ (v %).

	ZŠ a SŠ bez maturity	SŠ s maturitou	VŠ
Pro člověka jako jsem já, je těžké dělat víc pro ŽP	57	48	36
Dělat něco pro ŽP je dobré, i přes vynaložené peníze a čas	77	85	88
V životě jsou důležitější věci než starat se o ŽP	34	36	33
Nemá cenu, abych něco dělal pro ŽP, pokud nebudou také ostatní	35	34	26
Mnohá tvrzení o ekologických hrozbách jsou zveličena	53	51	40

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2506, 16. 6. – 30. 6. 2025, 1 081 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Se smysluplností starání se o životní prostředí i přes vynaložené peníze a čas souhlasí statisticky významně méně respondenti se základním vzděláním (77 %) při porovnání s dotázanými, kteří mají splněnou maturitní zkoušku (85 %) nebo mají vysokoškolský titul (88 %). Častěji také souhlasí s tímto výrokem respondenti ve věku 40 a více let (84 %) při porovnání s mladší kategorií dotázaných (77 %).

V otázce zveličení ekologických hrozeb z analýzy nevyplývají statisticky významné rozdíly napříč vzdělanostními kategoriemi. Při porovnání věkových kategorií se ovšem již jedná o statisticky významné rozdíly – respondenti v mladší věkové kategorii (15–39 let) souhlasí s tímto výrokem ve 38 % případů, zatímco pro dotazované ve věku 40 a více let se jedná o více než polovinu (55 %).

V rámci třetího (v životě jsou důležitější věci než starat se o životní prostředí) a čtvrtého (nemá cenu, abych dělal něco pro životní prostředí, pokud nebudou také ostatní) výroku nevyplývají z analýzy žádné statisticky významné rozdíly mezi kategoriemi vzdělání a ani mezi kategoriemi věku.

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	Panel Naše společnost 25-06
Realizátor:	Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.
Projekt:	Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR
Termín terénního šetření:	16. 6. 2025 – 30. 6. 2025
Výběr respondentů:	Vícestupňový stratifikovaný náhodný výběr
Strata:	Kraj (NUTS 3), velikost místa bydliště
Opora výběru:	Registr sčítacích obvodů a budov
Zdroj pro vážení dat:	Designové váhy zohledňují počet osob v domácnosti a kalibrační váhy zohledňující křížení velikosti místa bydliště proti NUTS2, a dále věk, vzdělání, pohlaví. Rozsah vah je omezen na 0,333 až 3.
Zdroj dat pro kvótní výběr:	Český statistický úřad
Reprezentativita:	Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Počet dotázaných:	1081
Metoda sběru dat:	Online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI
Výzkumný nástroj:	Standardizovaný dotazník
Otázky:	OE_2, OE_40
Kód tiskové zprávy:	oe250828
Zveřejněno dne:	28. srpna 2025
Zpracoval:	Matyáš Marek

Slovníček pojmů:

Popis výběru respondentů do Panelu naše společnost – Respondenti panelu jsou získáváni pomocí vícestupňového stratifikovaného výběru skupin s opakováním. Oporou výběru je Registr sčítacích obvodů a budov (RSO). Strata výběru jsou kraje ČR křížené s velikostí obce (66 strat). V rámci každého strata je primární jednotka výběru obec. Při výběru obce je zohledňován její počet obyvatel (větší obec má větší pravděpodobnost výběru) a výběr umožňuje opakování výběru obce. V rámci obce je vždy vybráno náhodně 6 adres budov opět s pravděpodobností podle počtu obyvatel budovy (s opakováním). V budově je náhodně vybrána jedna domácnost (bez opakování) a v domácnosti je náhodně vybrán jeden její člen. Tento postup společně s designovými vahami zohledňujícími počet obyvatel domácnosti a post-stratifikačními vahami zajišťuje reprezentativitu výběru vzhledem k cílové populaci.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.
